

رویداد

فرار مخالف لوکاشنکو

● وزارت خارجه لیتوانی اعلام کرد سوتلانا تیخانوسکایا، رهبر اپوزیسیون بلاروس و رقیب انتخاباتی الکساندر لوکاشنکو، در صحت و سلامت در لیتوانی است. همچنین جو بایدن، کاندیدای دموکرات انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، به انتقاد شدید از روند انتخاباتی بلاروس پرداخت و این انتخابات را با تقلب همراه دانست و از تمامی طرف‌های مربوطه خواست تا از خشونت بیشتر اجتناب کنند.

حمایت واشنگتن از دولت انتقالی در سودان

● کاردار سفارت آمریکا در خارطوم ضمن اعلام حمایت کشورش از دولت انتقالی و تحول در سودان، تاکید کرد واشنگتن امیدوار است همکاری‌ها میان دو کشور تقویت شوند.

خیز نخست‌وزیر مکلف تونس برای تشکیل دولت

● هشام المشیشی، نخست‌وزیر مکلف تونس، از تصمیم خود برای تشکیل یک دولت از چهره‌های مستقل خبر داد؛ تصمیمی که با مخالفت حزب النهضة مواجه شد. او گفت دولت آتی این کشور از شخصیت‌های دارای صلاحیت و مستقل تشکیل خواهد شد.

پیشنهاد ترامپ برای اجلاس «گروه ۷»

● رئیس‌جمهور آمریکا در اظهاراتی از میزبانی کشورش از نشست گروه هفت بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری ماه نوامبر صحبت کرده و گفت برای این نشست از کشورهایی که جز آن نیستند نیز دعوت خواهد کرد.

سفر وزیر خارجه مصر به لبنان

● سامح شکرى، وزیر خارجه مصر، به‌منظور دیدار با تعدادی از مسئولان لبنانی عازم این کشور شد. او در این سفر با مقامات ارشد لبنانی ازجمله رئیس‌جمهوری لبنان، رئیس پارلمان، سعد حریری، نخست‌وزیر سابق و دیگر نخست‌وزیران سابق لبنانی دیدارهای فشرده‌ای داشت.

تیراندازی بیرون کاخ سفید

● دوشنبه در حالی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، مشغول پاسخ به پرسش‌های خبرنگاران بود، این کنفرانس متوقف و او به بیرون از اتاق کنفرانس هدایت شد، اما دقایقی بعد بازگشت و به خبرنگاران گفت مأموران سرویس مخفی به یک مظنون شلیک کرده و او را زخمی کرده‌اند.

۱۰ میلیون یمنی در یک قدمی گرسنگی

● نماینده صندوق جمعیت سازمان ملل در یمن اعلام کرد ۱۰ میلیون یمنی تنها یک کام با گرسنگی فاصله دارند. به گزارش ایسنا، نماینده صندوق جمعیت سازمان ملل در یمن در مصاحبه با خبرنگار آنتولوژی ترکیه گفت: پس از پنج سال جنگ و درگیری در یمن، مردم در سراسر کشور از پایین‌ترین سطح سیستم ایمنی بدنی و حادث‌ترین سطح ضعف بدنی در جهان رنج می‌برند؛ تاجایی‌که ۸۰ درصد آنها برای زنده‌ماندن به کمک‌های غذایی تکیه دارند.

تشدید اعتراض‌ها در پورتلند

● بارداشت یک زن سیاه‌پوست فعال جنبش مبارزه با نژادپرستی در جریان اعتراضات شهر پورتلند ایالت اورگان آمریکا که سه سال قبل هم مورد حمله یک عنصر نژادپرست سفیدپوست قرار گرفته بود، باعث بسیج هرجه بیشتر فعالیت‌های اعتراضی گروه‌های محلی ضدنژادپرستی و همچنین جنبش «جان سیاه‌پوستان مهم است» شده است.

صبح شانزدهم مارس گروهی شامل ۵۰ مرد مسلح با نقاب بر چهره و سوار بر اتومبیل‌هایی فاقد پلاک وارد خانه‌ای در ریاض، پایتخت عربستان شدند که عمر و سارا الجبرى در آن ساکن بودند. افراد مسلح این خواهر و برادر ۲۲ و ۲۰ساله را با خود بردند و هنوز هم با گذشت حدود پنج ماه هیچ اثری از این دو نفر نیست. خالد الجبرى، برادر بزرگ‌تر عمر و سارا که در کانادا ساکن است، می‌گوید: ما نمی‌دانیم آنها هنوز زنده هستند یا نه. موضوع فراتر از یک آدم‌ربایی بود؛ به‌تازگی سعد الجبرى، پدر این خواهر و برادر، شکایتی را علیه محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان و دیگر مقام‌های ارشد حکومت ریاض در ایالات متحده تنظیم و آنها را متهم کرد که قصد کشتن او را داشته‌اند.

به گفته سعد الجبرى، حکومت عربستان اعضای خانواده‌اش در این کشور را ربوده و شکنجه کرده تا از این طریق به او فشار آورد تا مانع از انتشار اطلاعات حساس و محرمانه‌اش درباره خاندان سعودی شود و در نهایت او را مجبور به بازگشت به عربستان کند. سعد در شکوایه خود که در دادگاهی در واشنگتن ارائه شده، محمد بن‌سلمان را متهم کرده که دو هفته پس از قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی در سال ۲۰۱۷، «گروهی آدم‌کش» را برای قتل او روانه کانادا کرده بود. دولت کانادا هم به‌دلیل اسناد و مدارکی که درباره تهدید جانی سعد الجبرى دریافت کرده بود، محل سکونت او را تغییر و نظارت بر آن را افزایش داده است.

سعد الجبرى کیست؟

سعد الجبرى، مقام سابق عربستانی، در سال ۲۰۱۵ از حکومت عربستان اخراج شد و پس از آن دیگر دختر و پسر جوان خود در عربستان را ندید. سفارت عربستان در ایالات متحده در واکنش به سؤال‌هایی درباره تهدید حکومت عربستان علیه سعد الجبرى، فقط به این جمله اکتفا کرد که «دکتر سعد به‌طور کامل در جریان وضعیت سلامتی فرزندان‌ش قرار می‌گیرد». سعد از سال ۱۹۷۶ سمت‌های مختلفی در حکومت عربستان داشت و برای مدتی طولانی مشاور ارشد محمد بن‌نافی، ولیعهد پیشین، معاون نخست‌وزیر و وزیر کشور سابق در حکومت عربستان بود و در نهایت محمد بن‌سلمان در سال ۲۰۱۷ جانشین نافى شد. نافى چند

ماه پیش به اتهام خیانت از سوی مأموران امنیتی تحت فرمان محمد بن‌سلمان بازداشت شده است. الجبرى مدتی هم در حکومت ملک سلیمان، پادشاه عربستان، سمت وزیر کشور را در اختیار داشت و بر عملیات سرویس ضدتروریستی ریاض نیز نظارت داشت. در جولای ۲۰۱۵ الجبرى در دیدار با جان برنان، مدیر وقت سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا، به او هشدار داد که محمد بن‌سلمان قصد دارد پای روسیه را به جنگ داخلی سوریه باز کند. در سپتامبر همان سال الجبرى از تمام سمت‌های خود برکنار شد. تجربه دهه‌ها حضور الجبرى در سمت‌های مهمی در حکومت عربستان، او را به یک صندوقچه اسرار تبدیل کرده و او در شکایات بلندبالایی که علیه بن‌سلمان تنظیم کرده، به برخی از این اسرار اشاره کرده است. «فساد گسترده اقتصادی»، «پوشش سیاسی برای اقدامات غیرقانونی» و «اطلاعاتی جزئی درباره نقش محمد بن‌سلمان در ایجاد یک گروه ضربت برای قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگاری که در سال ۲۰۱۷ در کنسولگری عربستان در استانبول به قتل رسید»، از موضوعاتی است که سعد الجبرى در شکایت خود به آنها اشاره کرده است.

انگیزه‌های بن‌سلمان

سعد می‌گوید: «محمد بن‌سلمان به‌خوبی آگاه است

جهان

افشای طرح ولیعهد سعودی برای قتل گنجینه اسرار حکومت ریاض

سعد الجبرى، دشمن نخست بن‌سلمان

ما که من چه خطر بزرگی علیه او محسوب می‌شوم و چه اطلاعات دقیقی از اقداماتش دارم. او تا زمانی که از حذف من مطمئن نشود، دست از توطئه برنمی‌دارد». رابطه نزدیک سعد الجبرى با محمد بن‌نافى، ولیعهد سابق عربستان و همچنین همکاری‌های نزدیک اطلاعاتی و امنیتی الجبرى به‌عنوان ارشدترین مقام ضدتروریسم عربستان با نهادهای اطلاعاتی غربی که باعث شده اطلاعات حساسی در اختیارش قرار گیرد، از مهم‌ترین انگیزه‌های بن‌سلمان برای ازمریان برداشتن الجبرى به شمار می‌آید.

بن‌سلمان که هنوز توانسته این مقام سابق عربستان را حذف کند، با رازینی‌های خود با دولت ایالات متحده قصد دارد نفوذ او بر مقام‌های اطلاعاتی و امنیتی کاخ سفید را از بین ببرد و در نهایت ایالات متحده و کانادا را متقاعد کند که سعد الجبرى را به ریاض تحویل دهند؛ اقدامی که تاکنون نه‌تنها هیچ موفقیتی نداشته، بلکه تلاش‌های بن‌سلمان تردیدهای مقام‌های امنیتی غرب نسبت به نیت واقعی ولیعهد عربستان را افزایش داده است.سعد الجبرى پس از ثبت شکایت خود از سوی مقام‌هایی در لندن و واشنگتن حمایت شد. سناتور مقام‌هایی در لندن و واشنگتن حمایت شد. سناتور پاتریک لپهی که از سال ۱۹۷۵ سناتور دموکرات ایالت ورمونت است و نیز «لرد رایموند هیلتون»، نماینده

کشورهای عرب در «جهان بدون نفت» چه تحولاتی را تجربه می‌کنند

طلای سیاه دیگر ناجی خاورمیانه نیست

تبدیل‌شدن به صادرکننده خالص نفت خام قرار داده، به‌سختی می‌توان گفت این کشور از شوک‌های عرضه جهانی نفت خام مصون مانده است. گزارش بلومبرگ نشان می‌دهد که هرچند چهار کشور بزرگ آسیایی، چین، هند، کره‌جنوبی و ژاپن در مجموع بیش از دوسوم نفت خاورمیانه را خریداری می‌کنند، ولی آمریکا با واردات حدود پنج درصد، پنجمین خریدار بزرگ نفت این منطقه بوده و از هر هشت شبکه نفتی که به این کشور وارد می‌شود، یکی متعلق به کشورهای حاشیه خلیج فارس است. آمریکا در سال ۲۰۱۹ به‌طور متوسط روزانه ۸۷۵ هزار بشکه از این منطقه نفت وارد کرده است. «جسیون بودروف»، عضو ارشد شورای امنیت ملی دولت «باراک اوباما»، رئیس‌جمهوری سابق آمریکا، عقیده دارد اگر چه انقلاب شیل موقعیت آمریکا را به لحاظ اقتصادی و تخصصی زئوپلیتیکسی تقویت کرده، بااین‌حال این کشور هنوز از استقلال انرژی دور است؛ زیرا خاورمیانه همچنان در بازار جهانی نفت نقشی حیاتی دارد و هرگونه اختلال عرضه از سمت این منطقه، می‌تواند مصرف‌کنندگان را در آمریکا به در‌درسر بیندازد.

به همین دلیل کشورهای خاورمیانه در حال دست‌وپنجه‌نرم‌کردن با شرایط دشواری هستند؛ چراکه پتروشهرلاها، سلاح اصلی نفوذ آنان در حال نابودی است. در این بازار جدید و متغیر جهانی نفت، به غیر از قطر دیگر کشورهای عربی تولیدکننده نمی‌توانند درآمدی بیشتر از این‌حال حاضر خود داشته باشند. طبق آخرین گزارش اکونومیست، عمان احتیاج دارد تا قیمت نفت به ۸۷ دلار به هر بشکه برسد و بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، اگر قیمت هر بشکه نفت به ۸۲ دلار برسد، ریاض می‌تواند کسری بودجه خود را متوازن کند؛ اما به نظر نمی‌رسد قیمت نفت چه در آینده نزدیک چه در آینده دور افزایش یابد؛ بنابراین بسیاری از کشورهای عرب منطقه مجبور به انتخاب گزینه سخت‌تر هستند؛ کاهش هزینه‌های دولتی و ایجاد محدودیت‌های بیشتر. یکی از این کشورها، عربستان سعودی است که به‌تازگی مالیات فروش خود را سه برابر و برخی از مزایای کارگران دولتی را قطع کرده است، با وجود این عربستان بیش از ۱۱۰ میلیارد دلار کسری بودجه دارد که تقریباً ۱۶ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور بیشتر است.

بحران بزرگ

در این میان بسیاری از رهبران کشورهای خاورمیانه مانند عربستان درصدد راهکارهای هستند تا از فاجع جهان پس از نفت جلوگیری کنند. در سال ۲۰۱۶ میلادی، «محمد بن‌سلمان» ولیعهد این کشور، چشم‌انداز ۲۰۳۰ خود را معرفی کرد؛ طرحی که بر اساس آن وابستگی این کشور به نفت کاهش می‌یابد و اقتصاد این کشور متنوع می‌شود؛ اما پس از گذشت چهار سال همچنان ۸۰ درصد از درآمد ریاض از طریق دارهای نفتی تأمین می‌شود. این در حالی است که صندوق بین‌المللی پول هشدار داده است اصلاحات سعودی به‌کندی پیش می‌رود. یکی از مشاوران بن‌سلمان به اکونومیست

خبر

سعد حریری محتمل‌ترین گزینه برای نخست‌وزیری

● روزنامه‌ال جمهوریبه اعلام کرد احتمال مکلف‌شدن سعد حریری برای تشکیل دولت زیاد است، اما هنوز این مسئله نهایی نشده است. به گزارش ایسنا، روزنامه‌ال جمهوریبه لبنان نوشت: احتمال مکلف‌شدن مجدد سعد حریری، نخست‌وزیر سابق لبنان، برای تشکیل دولت وجود دارد، اما هنوز این مسئله نهایی نشده است. این مسئله نیاز به مذاکرات جدی دارد؛ به‌ویژه اینکه حریری شروط مشخصی دارد. به گفته منابع این مسئله بعد از تماس‌های فشرده‌ای که فوراً در این راستا برقرار خواهد شد، مشخص می‌شود؛ به‌ویژه اینکه وضعیت کشور به‌گونه‌ای است که تأخیر در تشکیل دولت جدید ممکن نیست و نباید فرصت را از دست داد. به دنبال انفجار بندر بیروت که بیش از ۲۰۰ کشته و بیش از شش هزار زخمی بر جای گذاشت، حسان دیاب، نخست‌وزیر لبنان، استعفاي دولتش را اعلام کرد. با استعفاي دولت، در صورت تهاقم گروه‌های سیاسی اکثریت، مجلس باید فرد جدیدی را برای تشکیل کابینه به رئیس‌جمهور معرفی کند، اما حسان دیاب همچنان به‌عنوان رئیس دولت مستعفی زمام امور جاری را بر عهده خواهد داشت. در صورتی که بر اساس اظهارات نخست‌وزیر مستعفی لبنان، تصمیمی برای برگزاری انتخابات زودهنگام پارلمانی گرفته شود نیز تا توجه به نظام طایفه‌ای در این کشور و سهمیه‌ای که طوایف مختلف در پارلمان دارند، تنها امکان تغییر افراد و نه رویکردها وجود خواهد داشت.

اخطار به رهبران لبنان

بر اساس اسنادی که به دست رویترز و منابع امنیتی ارشد رسیده است، مقام‌های امنیتی لبنان ماه گذشته به نخست‌وزیر و رئیس‌جمهوری کشورشان درباره خطر امنیتی دوهزارو ۷۵۰ تن نیت‌رات‌آمونیم‌ که در بندر بیروت انبار شده و اینکه در صورت انفجار می‌تواند پایتخت را ویران کند، هشدار داده بودند. گزارش اداره کل امنیت کشور لبنان درباره این تحولات که منجر به انفجار شد، به نامه‌ای خصوصی که برای میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان و حسان دیاب، نخست‌وزیر وقت لبنان، در تاریخ ۲۰ جولای ارسال شده بود، اشاره داشت. گرچه محتوای این نامه در گزارشی که رویترز مشاهده کرد، وجود نداشت، یک مقام امنیتی ارشد گفت در واقع یافته‌های یک تحقیقات قضائی که ژانویه به جریان افتاد و به این نتیجه رسید که این مواد شیمیایی باید فوراً در جای امنی نگهداری شوند، جمع‌بندی شد. این گزارش امنیت کشور لبنان که مکاتبه به رئیس‌جمهوری و نخست‌وزیری لبنان را تأیید می‌کند، پیش‌تر گزارش نشده بود. این مقام به رویترز گفت: این خطر وجود داشت که این مواد، در صورت سرقت، می‌تواند در یک حمله تروریستی مورد استفاده قرار بگیرد. میشل عون در روزهای گذشته گفت از وجود این مواد شیمیایی اطلاع داشته است. او به خبرنگاران گفت که دبیرکل شورای عالی دفاعی یک گروه حمایتی از آژانس‌های امنیتی و نظامی لبنان به ریاست رئیس‌جمهوری – را موظف کرده است تا «هر آنچه لازم است، انجام دهد».

شکایت از فرمان ممنوعیت ویزای ترامپ

● گروهی از شرکت‌های آمریکایی از دولت این کشور شکایت کرده و خواهان لغو فرمان ممنوعیت صدور ویزای کاری شده‌اند. با پیوستن دو شرکت بزرگ آمازون و فیس‌بوک به این جمع، حالا نام‌های بزرگی از این شکایت حمایت می‌کنند. به گزارش بی‌بی‌سی، این شکایت را «اتحادیه ملی تولیدکنندگان» به نمایندگی از ۱۴ هزار عضو خود در یک دادگاه فدرال در کالیفرنیا ثبت کرده است. ۵۲ شرکت هم در نامه‌ای از این شکایت استقبال کرده‌اند. شرکت‌های این، مایکروسافت، نتفلیکس و توییتر قبل از میل امضاکندگنان آن نامه بودند و حالا دو غول دیگر شرکت‌های اینترنتی هم به امضاکندگنان آن اضافه شده‌اند. دونالد ترامپ که امیدوار بود رونق اقتصادی آمریکا راه را برای انتخاب مجددش باز کند، با شیوع ویروس کرونا با اقتصادی خراب و آمار بی‌سابقه بیکاری روبه‌رو شد. او دست به کار شد و سعی کرد کمک کند تا جای ممکن اوضاع اقتصادی بهتر شود. یکی از اقدام‌های او این بود که دو ماه پیش، صدور روادید کاری را ممنوع کرد. شرکت‌های بزرگ تکنولوژیکی از ویزاهای موسوم به H۱B۱ و I برای استخدام نیروی کار متخصص استفاده می‌کنند. بنا بر فرمان اقای ترامپ، نوع دیگری از ویزا که مخصوص کارگران فصلی است هم ممنوع شده است. در نامه‌ای که این شرکت‌ها نوشته‌اند، هشدار داده شده که ترامپ با جلوگیری از صدور ویزا به خواسته‌های خود نمی‌رسد. آنها استدلال کرده‌اند که اگر این افراد ویزا نگیرند، شرکت‌ها آنها را در کشورهای خود استخدام می‌کنند. در این صورت حقوقی که آنها از شرکت آمریکایی می‌گیرند در کشورهای دیگری خرج می‌شود. این شرکت‌ها همچنین هشدار داده‌اند که اگر آمریکا نیروی کار زبده د آموزش‌دیده جهانی را جذب نکند، این افراد به کشورهای رقیب مانند کانادا، هند و چین می‌روند.